Gemeente Wassenaar

Informatiebrief aan de Raad

062

Zaaknummer:	Z/25/096236
Datum:	27 juni 2025
Onderwerp:	Behoud van unieke kwaliteiten
Bijlage(n):	Bijlage Liquiditeitsprognose met bankstand 31 mei 2025

Geachte Raad,

Wassenaar is een veilige gemeente waar wij genieten van al het groen, het strand, de dorpskern, het theater, goede scholen en de enorme betrokkenheid van de Wassenaarders in tal van activiteiten, evenementen en sociale verbanden. Het College hecht er waarde aan dit hoge voorzieningenniveau in stand te houden en te versterken, passend bij de ambities van onze inwoners én de maatschappelijke opgaven van deze tijd.

Daarom is in deze collegeperiode volop geïnvesteerd in het behoud en de verbetering van deze kernkwaliteiten. Denk aan projecten als:

- de bouw van sporthal De Duinpan zodat duizenden Wassenaarders kunnen sporten;
- de restauratie van molen Windlust en cementrustieke bruggen op landgoed De Paauw;
- de uitbreiding van het Rijnlands Lyceum voor alle leerlingen die daar les krijgen;
- de aanleg van een skatepark voor veel jongeren;
- de versterking van de dorpskern voor onze inwoners en winkeliers;
- investeringen in scholen, gymzalen en maatschappelijke voorzieningen;
- diverse projecten op het gebied van verkeer, infrastructuur en vastgoed.

In de afgelopen jaren is daarbij gebruikgemaakt van de ruime financiële buffer, die onder andere door de NUON-gelden is ontstaan. Projecten zijn uit eigen middelen gefinancierd. Deze eigen financiering heeft geresulteerd in een daling van de bankstand van januari 2023 van circa € 26 miljoen naar een bankstand van € 4 miljoen op 31 mei 2025. Dat geld is dus niet ‘verbrand’ of opgegaan door slecht financieel beheer, maar het resultaat van noodzakelijke investeringen in voorzieningen waar de Wassenaarders dagelijks gebruik van maken.

Blijven investeren in het behoud en versterken van Wassenaar
Maar we moeten ook de komende jaren blijven investeren in ons dorp en voor onder andere nieuwe scholen, dorpshuis en theater de Warenar en Raadhuis De Paauw moeten we gaan lenen. En dit willen we doen zonder enorme lokale belastingverhogingen.

Er is slechts een handjevol gemeenten in heel Nederland, dat nog nooit heeft hoeven lenen. Wij zijn daar een van. Dit is een bijzondere presentatie, maar komt ook door veel uitgestelde besluitvorming in belangrijke projecten. Wat de inwoners voelen en merken in de portemonnee geldt ook voor de gemeente. De investeringen worden duurder, de uitvoering duurt langer en middelen worden schaarser. Het college wil daarom verantwoord lenen. Investeren is juist een bewuste keuze om Wassenaar krachtig te houden en de instandhouding van een mooie groene en betrokken gemeente.

Verantwoord en weloverwogen lenen
De komende jaren leidt dit tot een piek in de financieringsbehoefte. Alleen al de huisvestingsopgaven voor onderwijs en gemeentelijke organisatie vertegenwoordigen gezamenlijk een investering van ruim € 50 miljoen (voor de periode tussen 2025-2032). Gezonde scholen en adequate dienstverlening aan de inwoners horen bij Wassenaar. Deze belangrijke en noodzakelijke opgaven vragen om het aantrekken van externe financiering. Dat doen we echter niet zomaar; dat doen we verantwoord en weloverwogen.

Voor het aangaan van leningen biedt het huidige Treasury Statuut gemeente Wassenaar 2021 waarborgen en kaders om de risico’s daarvan te beperken. In het Statuut worden onder andere kaders gesteld met betrekking het rente- en koersrisico’s en de voorwaarden voor de bankrelaties. De gemeenteraad houdt toezicht en stelt bij de begroting en de jaarrekening jaarlijks de paragraaf Financiering vast.

Ook is het van belang dat we niet oneindig veel lenen, maar alleen voor gerichte investeringen. Daarnaast moeten we opletten dat we ook de rentelasten kunnen blijven betalen. Om die reden heeft het College al voor 15 miljoen euro aan rentelasten in zijn meerjarig beeld verwerkt zodat de rentelasten daadwerkelijk goed te dragen zijn. Het college heeft daarom een geactualiseerde prognose gemaakt van de gewenste investeringen en rentelasten.

Liquiditeitsprognose o.b.v. meerjaren investeringsplanning; hoeveel geld is nodig?
De bijgevoegde liquiditeitsprognose, op basis van de bankstand per 31 mei 2025, geeft inzicht in de investeringen de komende jaren. Hoewel de liquiditeitsprognose zorgvuldig is opgesteld, blijft het altijd een inschatting. Bij de doorrekening houden wij rekening met een marge voor vertraging, gebrek aan ambtelijke capaciteit of fasering of uitval van projecten zoals in elke gemeente. Ook wordt voorgesteld om de verwachte grondopbrengsten bij te stellen op basis van realistischere uitgangspunten, zodat de prognose robuuster wordt.

Rentelasten zijn al verwerkt in de Kadernota 2025 en 2026

Deze voortgaande investeringsambitie en de teruglopende bankstand betekent dus dat we moeten gaan lenen. Lenen brengt structurele rentelasten met zich mee en dit heeft effect op de (meerjaren)begroting. In de Kadernota 2025 is reeds structureel rekening gehouden met rentelasten vanaf 2026 op basis van een lening van € 5 miljoen tegen 3% rentelasten. In de Kadernota 2026 wordt hier verder op voortgeborduurd, door in 2027 en 2028 opnieuw jaarlijks € 5 miljoen extra aan rentelasten te ramen. Dat betekent dat in de begroting voor 2026 al rentelasten zijn ingeboekt die passen bij een totale lening bandbreedte van € 15 miljoen in 2028 en een rentepercentage van 3%. Afwijkende rentepercentages kunnen leiden tot hogere of lagere rentelasten, maar 3% is reëel. Dit wordt definitief bepaald op het moment dat leningen daadwerkelijk worden afgesloten. En leningen worden natuurlijk ook afgelost. Uitgangspunt blijft altijd een structureel evenwichtige (meerjaren)begroting.

Blijvend financieel gezond; het relevante financieel kader en toezicht

De toezichthouder van de Provincie Zuid-Holland heeft tijdens een presentatie in Raadhuis De Paauw op 15 april jl. bevestigd dat Wassenaar, op basis van het Gemeenschappelijk Toezichtkader (GTK) en de financiële kengetallen, een financieel gezonde gemeente is. Hiernaast is er sprake van voldoende weerstandsvermogen, een reële meerjarenraming en een structureel sluitende begroting voor 2026 en 2027. De gemeente valt jaarlijks onder repressief toezicht, het meest gunstige niveau van toezicht. De algemene reserve is robuust genoeg om financiële risico’s op te vangen en de netto schuldquote en solvabiliteit bevinden zich ruim binnen de VNG-normen die de provincie gebruikt voor haar toetsing in het kader van het GTK. Tijdens deze presentatie bevestigde de toezichthouder dat er in de huidige financiële situatie van de gemeente Wassenaar geen enkele reden is waarom de gemeente niet zou kunnen lenen, zolang de begroting structureel in evenwicht is en de netto schuldquote en de solvabiliteit binnen de gestelde normen blijven.

Kaderstelling voor de leenruimte; doen op basis van feiten en verstand

Het College gaat, bij het bepalen van de gewenste leencapaciteit uit van:

- de mate waarin rentelasten drukken op de exploitatie (uitgangspunt blijft altijd een structureel en reëel evenwichtige begroting);
- de objectieve kengetallen (volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV, artikel 11)), die jaarlijks zijn opgenomen in de begroting en waarover ook jaarlijks wordt gerapporteerd in de jaarstukken:
    - de netto-schuldquote (vergelijking van de leningen van de gemeente, met aftrek van de geldelijke bezittingen, met de totale baten van begroting ven jaarverslag);
    - de solvabiliteitsratio (mate waarin de gemeentelijke bezittingen (balanstotaal) is gefinancierd uit eigen vermogen).

Financiële kengetallen								
	VNG-normen *		Actuele indicatoren Wassenaar			Prognose Wassenaar ***	Op basis van VNG-norm gezond *	
	Gezond	Neutraal						
			Jaarrekening 2024	*Begroting 2025*	*Begroting 2026*	*Lening € 30 mln.*	*Lening € 54 mln.*	*Lening € 84 mln.*
Netto schuldquote **	**< 90%**	90-130%	-10%	-1,3%	4,4%	32%	58%	**90%**
Solvabiliteitsratio	**> 40%**	20-40%	64%	62,1%	59,2%	48%	**40%**	33%
** Bron: Financiële houdbaarheidstest 2025 VNG*								
*** Een negatieve schuldquote is positief: de gemeente Wassenaar heeft anno 2025 geen leningen;*								
wanneer we in de toekomst rekening houden met leningen, stijgt deze schuldquote maar blijft nog binnen de norm gezond								
**** leenbehoefte op basis van bijgevoegde liquiditeitsprognose mei 2025*								

De maximale grenzen voor de VNG om als Gezond aangemerkt te worden bereiken we met het lenen van € 30 miljoen nog helemaal niet: dat is € 54 miljoen bij een solvabiliteitsratio van 40% of zelfs € 84 miljoen bij een netto schuldquote van 90%.
De gemeente Wassenaar valt dus ruim binnen de VNG-normen, die de basis vormen voor het financieel toezicht door de Provincie Zuid-Holland. Investeringen versterken het totale vermogen van de gemeente (i.e. materiële vaste activa): er wordt immers waarde gecreëerd. De schuldquote en de solvabiliteit zullen beiden toenemen, want het eigen vermogen blijft hetzelfde, maar het totale vermogen neemt toe.

Samengevat
Op basis van de liquiditeitsprognose en investeringsplanning in bijlage Liquiditeitsprognose mei 2025 is de verwachte leenbehoefte circa € 30 miljoen tot 2032, met een bandbreedte van € 5 miljoen. De ontwikkeling van de financiële kengetallen bij deze leenbehoefte voldoet aan de VNG-normen waar de provincie op toetst.

Mede op basis van deze informatie kan de gemeenteraad bij de Kadernota 2026 besluiten over de investeringslijn en de daaruit volgende leenbehoefte.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. A.P.A. Oostermeijer,
loco-gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief

Bijlage Liquiditeitsprognose mei 2025

Liquiditeitsprognose mei 2025 (o.b.v. JR24) (alle bedragen * € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2040*	2050
Onderdelen met een positief liquiditeitseffect	**7.140**	**12.788**	**7.357**	**6.019**	**6.019**	**6.019**	**5.369**	**5.369**	**28.000**	**35.000**
Jaarrekeningresultaten (gemiddeld resultaat over 11 jaar (drie pieken geelimineerd))	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	8.000	10.000
Afschrijvingen	3.140	3.838	4.207	4.369	4.369	4.369	4.369	4.369	20.000	25.000
Verkopen commercieel vastgoed (9 panden a € 6 mln in 7 jr)	1.500	650	650	650	650	650				
Verkoop/grondontwikkeling (vervallen) maatschappelijk vastgoed (w.o. resp. Kerkehout, den Deijl, Gemeentewerf)	1.500	6.800						pm	pm	pm
Inkomsten bouwleges (ANWB)		500	1.500							
Subsidie Groene zone (provincie)										
Investeringen (met een negatief liquiditeitseffect)	**11.839**	**23.189**	**18.959**	**12.909**	**9.116**	**10.747**	**3.355**	**8.552**	**9.582**	**3.412**
Gebouwen (Paauw en verduurzaming)	**1.843**	**4.647**	**5.910**	**5.810**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
De Paauw (restauratie)	**893**	**1.755**	**3.410**	**5.810**						
Kerkehout 6 verduurzaming	**50**	**81**								
Langstraat 40 Verduurzaming (25jr)	**47**									
Langstraat 40 Verduurzaming (15 jr)	**70**									
Paauwlaan 12 Verduurzaming	**75**	**120**								
Duurzaamheid eigen panden	**150**	**191**								
Sporthal de Duinpan	**179**									
Infravoorziening Sporthal	**164**									
MFC Het Kerkehout										
Warenar	215	2.500	2.500							
IHP (investeringshuisvestingsprogramma scholen) **	**986**	**10.277**	**6.333**	**4.811**	**8.045**	**10.035**	**1.643**	**7.840**	**6.770**	**-**
Blauw = Herijking IHP 2024-2039 tijdschijven 1 t/m 4-> raadsbesluit 1/4/2025										
Rijnlands Lyceum uitbreiding	**36**	-				**871**		**7.840**		
Kievitschool vernieuwbouw		**1.941**								
Renovatie Kievitschool		**1.464**								
SKOW (nieuwbouw fusie St. Jan Baptist en St. Jozefschool	**950**	**4.000**	**4.585**							
Bonifacius				**352**		**3.164**			486	
Herenwegschool			**1.500**	**2.859**					684	
Adelbert College		**2.872**		**1.600**	**5.634**	**6.000**				
Nutsschool			**248**		**2.228**				650	
Bloemcampschool									4.950	
Montessorischool					**183**		**1.643**			
Openbare ruimte	**5.209**	**4.124**	**2.343**	**497**	**359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Rolstoeltoegankelijke WC units (Berkhei en Dr. Mansveltkade)	**174**									
Nieuwe Gemeentewerf										
Aankoop grond nieuwe gemeentewerf										
Verbouwing toekomstige gemeentewinkel										
Ecologische verbindingszone	**150**	**250**	**100**							
Versterking Dorpskern (NB: nog geen rekening gehouden met opbrengsten of sub)	**3.739**									
Groene zone uitvoeringsmaatregelen	**171**	522	322							
De Paauw aanlichten			**86**							
Verledding OVL	**404**	356	335	497	359					
Skatevoorziening Geesbert van Barneveldpark	**276**									
Strandvisie asfaltering		**1.701**	**500**							
Strandvisie inrichting	**295**	**1.295**	**1.000**							
Openbare ruimte Het Kerkehout										
Noordrand (groene zone) met subsidie - div projecten										
Verkeer	**100**	**350**	**50**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Dossierlichten sluipverkeer	**100**	**350**	**50**							
Wegen	**2.299**	**2.699**	**1.781**	**800**	**300**	**300**	**300**	**300**	**2.400**	**3.000**
Burmanlaan	**280**	**160**								
Eikenlaan	**100**	**40**								
Groen van Pinksterenlaan			700							
Hofcampweg	**150**	**70**								
Herenweg/Hoflaan	**150**	**47**								
Jonkerlaan	**100**	**100**								
Oostdorp/ Dr. Mansveltkade	**50**	**75**	**315**	500						
Prinsenweg		**700**	**656**							
Rijksdorp	450	**1.257**								
Schouwweg en Storm van s'Gravezandeweg	**85**									
Teylingerhorst	**42**									
Wassenaarse Slag wegen	**642**									
Wassenaar Zuid voetpaden	**150**	**160**								
Wiegmanweg			110							
Wittenburglaan	**100**	**90**								
Cyclische investering in wegen				300	300	300	300	300	2.400	3.000
Bruggen	**448**	**575**	**1.015**	**175**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
De Paauw	**132**	**100**								
De Paauwlaan			365							
Dirk de Raetlaan		70								
Hartekamp				60						
Hofcampbrug		300								
Jaagpad	**280**									
Kokshornlaan				115						
Oostdorperweg		105								
Rust en Vreugdlaan			650							
Spinbaan	**36**									
Water	**172**	**160**	**187**	**404**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Waterbouwkundige kunstwerken (2024)	**35**									
Vervangingsinvesteringen water	**25**									
Cyclische investeringen Water	**112**	160	187	404						
ICT	**77**	**-**	**1.000**	**-**	**-**	**-**	**1.000**	**-**	**-**	**-**
ICT investeringen	**77**		1.000				1.000			
Tractie (vervoermiddelen)	**705**	**357**	**340**	**412**	**412**	**412**	**412**	**412**	**412**	**412**
Subtotaal negatief liquiditeitseffect	**4.699**	**10.401**	**11.602**	**6.890**	**3.097**	**4.728**	**-2.014**	**3.183**	**-18.418**	**-31.588**
Reserve-onttrekkingen begroting 2025 (met een negatief liquiditeitseffect)	***1.462***	***1.477***								
Afslag planningsoptimisme (positief liquiditeitseffect) met 25%,	**-1.175**	**-2.600**	**-2.901**	**-1.723**	**-774**	**-1.182**	**504**	**-796**	**4.605**	**7.897**
Totaal jaarlijks liquiditeitseffect	**4.986**	**9.278**	**8.702**	**5.168**	**2.323**	**3.546**	**-1.511**	**2.387**	**-13.814**	**-23.691**
Stand R/C positie met het rijk per einde jaar ***(uitgangspunt: bankstand per 31-5-2025: € 3.949)***	**-1.037**	**-10.315**	**-19.017**	**-24.184**	**-26.507**	**-30.053**	**-28.542**	**-30.930**	**-17.116**	**6.575**

NB3: Een liquiditeitsplanning betreft een grove benadering van de werkelijkheid. Het is binnen gemeenten niet gebruikelijk om (uitgebreide) liquiditeitsplanningen te maken. Uiteindelijk zal in algemene zin een grote investeringsopgave zorgen voor het teruglopen van liquiditeit (van geld op de bank naar "stenen"). De snelheid van investeren is echter vaak afhankelijk van (politieke) besluitvorming, maar ook van eventuele externe procedures.

** om een doorkijk te maken naar 2040 en 2050 is er vanuit gegaan dat er jaarlijks gemiddeld € 2,5 mln (8 jaar * € 2,5 mln = € 20 mln (tot 2040) en 10 jaar * € 2,5 mln = € 25 mln (periode 2040 - 2050))wordt afgeschreven op investeringen en dat we verdere inkomsten, jaarrekeningresultaten en vervangingsinvesteringen als neutraal beschouwen.*

*** Lasten IHP 2037-2039 conform herijiking IHP 2024-2039 vierde tijdschijf zijn opgenomen in kolom 2040*